

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/297/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114202353
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114202353.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Pajštúnska 5, Bratislava, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. IČO: 36 613 843, Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanej: N. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. U. XXXX/X, L., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Lehnice 725, IČO: 42 264 154, právne zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplataenie 232,38 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 15C/70/2014-60 zo dňa 12.08.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa náhradu trov konania žalovanej nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 59,24 Eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

V odôvodnení uviedol, že vo veci samej rozhodol rozsudkom č.k. 15C/70/2014-56 zo dňa 27.10.2014 tak, že žalobný návrh zamietol. O trovách konania si vyhradil rozhodnúť po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v zmysle § 151 ods. 3 O.s.p..

Napadnutým rozhodnutím rozhodoval len o trovách konania.

V konaní bola plne úspešná žalovaná, a preto jej v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo proti žalobcovi právo na náhradu účelne vynaložených trov konania podľa zásady úspechu vo veci. Z rovnakého dôvodu vzniklo právo na náhradu účelne vynaložených trov konania proti žalobcovi aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na strane žalovanej.

Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, preto jej ich náhradu nepriznal.

Vedľajší účastník si v konaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote uplatnil a vyčíslil trovy konania v sume 59,24 Eur, ktoré súd prvého stupňa považoval za účelne vynaložené k procesnej obrane žalovanej. Preto priznal vedľajšiemu účastníkovi plnú náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby - 1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. písomné podanie vo veci samej, t.j. 2 x 21,58 Eur v zmysle § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z., 2 x režijný paušál vo výške 8,04 Eur v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z..

Proti uzneseniu, a to proti výroku o trovách vedľajšieho účastníka, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní namietal neúčelnosť trov vedľajšieho účastníka. Uviedol, že nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné, bez znalosti prejednáwanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR zo dňa 24.03.2015 sp. zn. 7 MCdo 15/2014 a uznesenie zo dňa 19.03.2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013. Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samé z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby ako vedľajšieho účastníka do konania, bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Nepriznaním náhrady trov konania nedochádza k porušeniu základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR. V danom prípade bola na mieste aplikácia ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., keďže predmetom konania je suma 232,38 Eur s prísl., teda ide o drobný spor, pričom trovy právneho zastúpenia vo výške 59,24 Eur sú značne neprímerané výške žalovanej pohľadávky. Žalobca považuje právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové, nehospodárne.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania vedľajšieho účastníka zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 20,03 Eur.

Žalovaná ani vedľajší účastník na strane žalovanej sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie v jeho napadnutej časti ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. (účinného do 31.12.2014) do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 12.06.2014 oznámil vstup do konania na strane žalovanej vedľajší účastník - Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ.

Dňa 06.10.2014 bolo súdu prvého stupňa doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka k žalobe datované dňom 29.09.2014, v ktorom vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu a žiadal žalobu zamietnuť. Zároveň si uplatnil trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby - prevzatie a prípravu zastúpenia, písomné podanie na súd vo veci samej a k nim prináležiaci režijný paušál, t.j. celkovo sumu 59,24 Eur.

Účastník konania, ktorý v spore uspel (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo zastavenie konania nezavinil (§146 ods. 2 O.s.p.), má v zásade nárok na náhradu trov tohto konania.

V danom prípade súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 15C/70/2014-56 zo dňa 27.10.2014 žalobu v celom rozsahu zamietol, preto neúspešnému žalobcovi v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. vznikla povinnosť nahradiť trovy konania úspešnej protistrane.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza, že procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatočného protokolu.).

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je náhrada trov konania protistrane, ale aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupuje na jej podporu. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusi ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľudí. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia, a preto aj obrana námietkou premlčania je dôležitá a má svoj význam.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v

konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Nemožno súhlasiť s názorom, že občianske združenie, ktoré bolo založené na ochranu práv spotrebiteľa, musí vo svojej podstate samo o sebe zabezpečovať aj právne služby a ochranu práv spotrebiteľa po právnej stránke. Zabezpečenie právneho zástupcu z radov advokátov je plne v súlade s plnením účelu a poslania tohto občianskeho združenia, pretože najmä v súčasnosti, pri komplikovanej právnej úprave a často meniacej sa legislatíve, pri potrebe naštudovania a zvládnutia noriem Európskej únie je nepochybné, že zastupovanie kvalifikovaným právnym zástupcom z radov advokátov je nutné a žiaduce, pričom nijakým spôsobom sa takto nespochybňuje podstata a poslanie občianskeho združenia. Práve naopak, ide o prejav zodpovedného a kvalifikovaného prístupu pri ochrane práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať tiež na to, že samotný žalobca je v konaní zastúpený advokátskou organizáciou.

Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie 1. Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Niet dôvodu u právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľov vylučovať ich z právnej ochrany, ktorej súčasťou je aj náhrada ich nákladov v občianskom súdnom konaní. Súdna moc v podstate ani nemá možnosť ako podporiť združenia na účely čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako tým, že sa združeniam prizná náhrada ich nákladov.

Vedľajší účastník poskytol žalovanej kvalifikovanú ochranu a súd prvého stupňa rozhodol v prospech žalovanej. Argumentácia, že vedľajší účastník podáva vyjadrenia bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania neobstoje, pretože vedľajší účastník sa k veci vyjadril až po tom, ako mu bola doručená žaloba spolu s prílohami. Po preštudovaní materiálov obsiahnutých v súdnom spise namietal premlčanie nároku žalobcu. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka k žalobe zo dňa 29.09.2014 nie je možné považovať za formulárové. Ide o individualizované podanie, v ktorom sú výslovne vo vzťahu k predmetnému konaniu špecifikované skutočnosti (dátum splatnosti, zmluvné ustanovenia a pod.), na základe ktorých vedľajší účastník vyhodnotil pohľadávku žalobcu ako premlčanú. Pokiaľ činnosť vedľajšieho účastníka viedla k sledovanému cieľu, nie je možné hodnotiť ju ako neúčelnú, a to aj za takého stavu, že súd je z úradnej moci povinný prihliadať na premlčanie nároku dodávateľa, resp. na existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Zároveň z konania žalobcu možno usudzovať, že samotný žalobca považuje úkony vedľajšieho účastníka za účelné, keď na vyjadrenie vedľajšieho účastníka k žalobe reaguje pomerne obsiahlo v snahe argumentačne udržať uplatnený nárok (č.l. 45 spisu).

Súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 15C/70/2014-56 zo dňa 27.10.2014 žalobu zamietol práve s poukazom na premlčanie žalobcom uplatneného nároku. Z vyššie uvedeného vyplýva, že trovy vedľajšieho účastníka vynaložené v súvislosti s úkonom právnej služby - vyjadrením k žalobe nie je možné považovať za neúčelné. Keďže k procesne relevantnému vyjadreniu vedľajšieho účastníka k žalobe prostredníctvom jeho právneho zástupcu nemohlo dôjsť bez prevzatia a prípravy právneho zastúpenia, aj trovy spojené s prevzatím a prípravou právneho zastúpenia boli vynaložené účelne.

V preskúvanom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 232,38 Eur s prísl., podľa § 200ea O.s.p. ide teda o tzv. drobný spor. S ohľadom na túto skutočnosť je potrebné v danej veci okrem účelnosti uplatnených trov posúdiť aj to, či nie sú splnené podmienky pre aplikáciu § 150 ods. 2 O.s.p..

V prípade drobných sporov často dochádza k situácii, že trovy konania dosahujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako sama pohľadávka, ktorá je predmetom sporu. Ak sú trovy konania neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo ich náhradu znížiť. Neprimeranosť zásadne znamená, že náhrada trov konania prevyšuje uplatnenú pohľadávku.

Vedľajší účastník vystupujúci v konaní na strane žalovanej, ktorá bola v merite úspešná, a ktorej by podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. patrila náhrada trov konania, si uplatnil trovy v celkovej výške 59,24 Eur za dva úkony právnej služby. Trovy konania vedľajšieho účastníka teda dosahujú iba 1 predmetu sporu - pohľadávky žalobcu vo výške 232,38 Eur. Nakoľko trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za neprimerané voči uplatnenej pohľadávke, nie je možné na daný stav aplikovať ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Odvolací sú zároveň poukazuje na skutočnosť, že trovy právneho zastúpenia uplatnené žalobcom v žalobe predstavujú sumu 71,10 Eur (čo je o cca 12 Eur viac, ako si uplatnil vedľajší účastník za 2 tie isté právne úkony), teda sám žalobca sa domáha náhrady trov konania v plnej výške, zatiaľ čo vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania v celom rozsahu popiera. Navyše žalobca v žalobe žiadal rozhodnúť vo veci platobným rozkazom, a to aj v časti trov konania, napriek skutočnosti, že zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou má spotrebiteľský charakter.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. uznesenie v jeho napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, avšak vzhľadom na skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešný nebol, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.